

Amerikaanse Vogelkersbestrijding in de Kalmthoutse Heide

Voorbeelden en ervaringen uit de praktijk

Wie ben ik

- ▶ **Jef De Winter**
- ▶ **Gestart bij ANB als arbeider in 2005**
- ▶ **Ploegbaas in 2011**
- ▶ **Boswachter Kalmthoutse Heide sinds 2017**

- ▶ **Vanuit de praktijk altijd met Amerikaanse Vogelkers bezig geweest**

Amerikaanse Vogelkers

(*Prunus serotina*)

- ▶ **Invasieve exoot**
- ▶ **Doet het goed in de Kempische drogere bossen**
- ▶ **Veel aangeplant in 1^e helft 20^e eeuw**
 - Beter humus
 - Begeleiding van naalddhout
 - Brandpreventie
- ▶ **Het kan de volledige kruid- en struiklaag domineren**

Ken je exoot

- ▶ **zaden**

- Komen meestal ter plaatse terecht
- Verspreid door vogels, vossen...

- ▶ **zaad kiemkrachtig tot 5 jaar**

- ▶ **Zaadvorming na kieming al mogelijk na 4 jaar**

- ▶ **Pionierssoort – kan massaal kiemen bij licht**

- ▶ **Stamschot – uitlopers na afzagen**

- Standplaatsafhankelijk

Gelijke soorten

- ▶ Spork/Vuilboom
- ▶ Amerikaans Krenteboompje

Spork - @ecopedia

Amerikaans Krenteboompje - @Klaas Dijkstra

Amerikaanse Vogelkers

Kalmthoutse Heide

- ▶ Sinds 1999
- ▶ Ca 300 ha bos
- ▶ 100% bestrijding

EXOTENBESTRIJDING (geactualiseerd tot maart 2008)

nr.	jaar	jaar	locatie	info	door wie ?
	1999		Steertse Heide	vogelkersbestrijding	Per Direct Projecten Grenspark (Interreg)
	1999		Withoefse Heide	vogelkersbestrijding	Per Direct Projecten Grenspark (Interreg)
	2006		Nieuwe Gemeentebossen Withoefse Heide	nazorg vogelkersbestrijding	ANB
1	2006	eind 2006 - begin 2007	noordelijke bosgordel Steertse Heide	vogelkersbestrijding	ANB
2	2006	eind 2006 - begin 2007	omgeving Evertand	vogelkersbestrijding	Boskat
3	2006	eind 2006 - begin 2007	omgeving achterste stal	vogelkersbestrijding	Boskat
1	2008	begin 2008	noordelijke bosgordel Steertse Heide	nazorg vogelkersbestrijding	ANB
2	2008		omgeving Evertand	nazorg vogelkersbestrijding	voorzien voor 2008 (om uit te besteden) indien voldoende geld op de begroting
3	2008		omgeving achterste stal	nazorg vogelkersbestrijding	voorzien voor 2008 (om uit te besteden) indien voldoende geld op de begroting
4	2008		boske aan achterste stal	nazorg vogelkersbestrijding	voorzien voor 2008

Glyfosaat

- ▶ Hak en spuit
- ▶ Bijna nooit bladbehandeling

Amerikaanse Vogelkersbestrijdingskit

(2e plaats tijdens de innovatiewedstrijd Gouden Sprinkhaan 2013 van ANB)

Glyfosaat

- ▶ Sinds 2015 fytolicensie verplicht voor professionelen
- ▶ Sinds 2018 geheel gestopt

Methodes

► Handmatig uittrekken en uitsteken

- Jobstudenten via Grenspark Kalmthoutse Heide
- Eigen arbeiders
- Aannemers (maatwerkbedrijven)
- Vrijwilligers

Methodes

► Mechanisch uittrekken

→ kraan

OPGEPAST met bodemverstorende methoden

► Ideaal kiembed voor nieuwe zaailingen

- Geen zaaddragende bomen meer aanwezig
- Geen/amper kiemkrachtige zaden in de bodem
- Wacht bv 4 jaar nadat zaadbomen zijn verwijderd voordat je nabehandeling start, volg goed op.
- Verwijder enkel de zaaddragende bomen op tijd.

Methodes

► Ringen

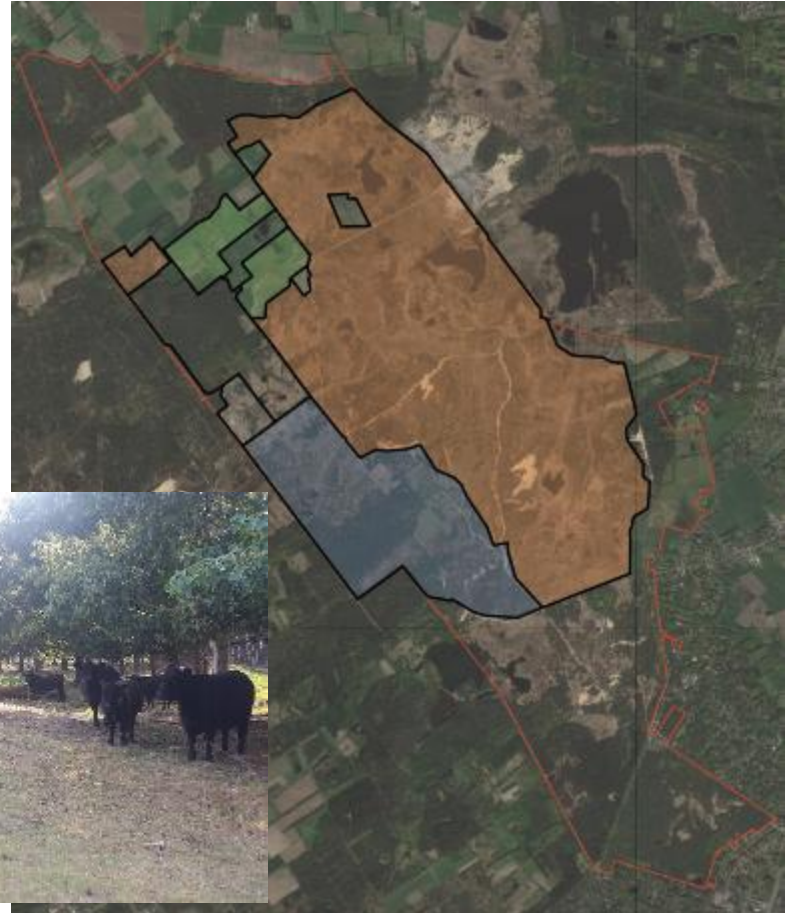
→ Moet goed gebeuren

@Aad Hendrickx

Begrazen

- ▶ Permanente extensieve begrazing
- ▶ Drukbegrazing moeilijk
- ▶ (bosbegrazing)

Alternatieven

► Heet water

Thermische onkruidbestrijding met heet water (Inverde, Valentijn De Cock)

Alternatieven

► Branden

Alternatieven

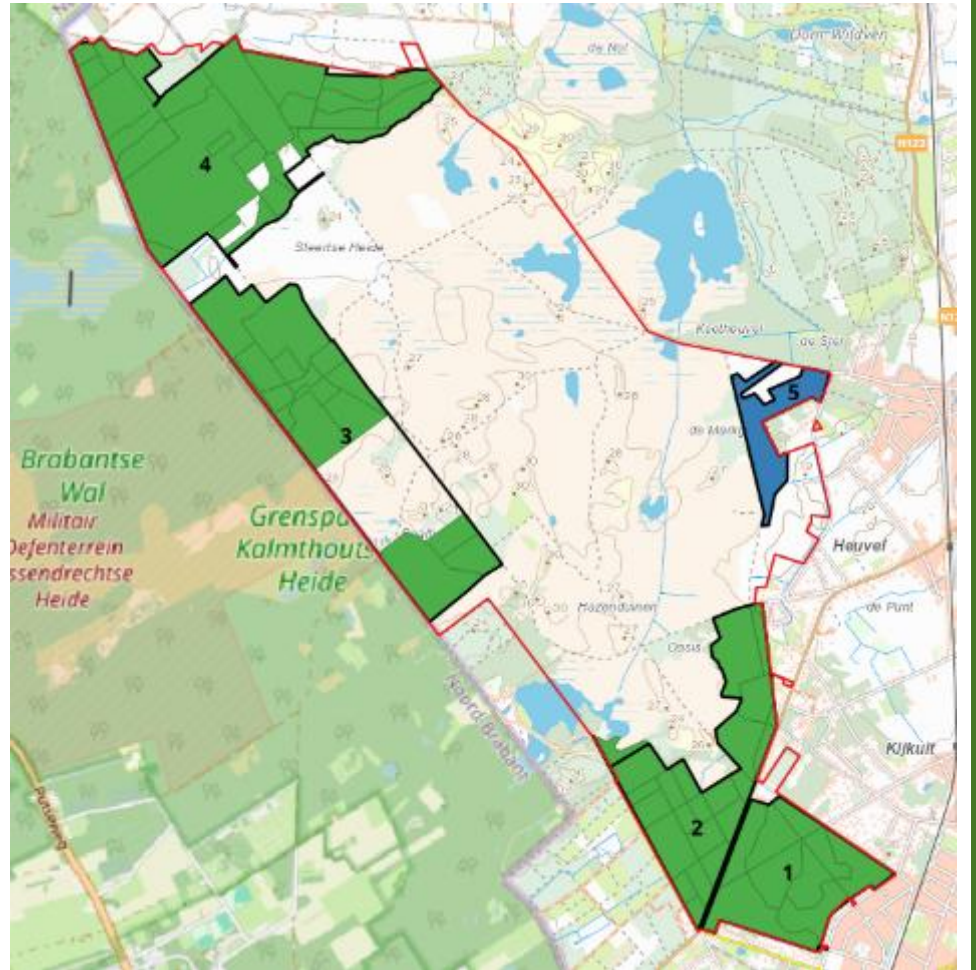
- ▶ **Invasive Tree extractor**
- ▶ **Extractigator**
- ▶ **Prunustrekker**

- Zwaar toestel
- Moeilijk bij weinig bewegingsvrijheid
- Veelal te vastzittende wortels

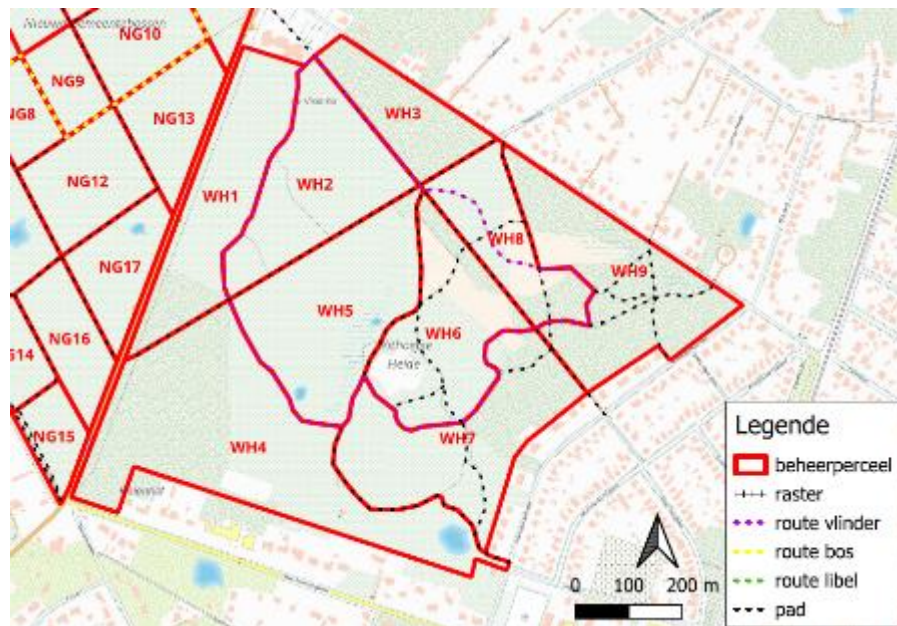
Systematische aanpak nabehandeling

- ▶ **4 clusters**
- ▶ **Ca 100 ha**
- ▶ **Ieder jaar 1 cluster (standaard)**
- ▶ **Cluster 5**
 - Recent aangekocht
 - hoofdbehandeling

Systematische aanpak nabehandeling

- ▶ Iedere cluster opgedeeld in beheersbare vakken
- ▶ Duidelijke begrenzing (paden,...)
- ▶ genummerd

Systematische aanpak nabehandeling

► Voorjaar en najaar (ideaal, vallen dan het best op)

- Aanduiden door vrijwilligers
- Kleintjes worden eventueel mee uitgetrokken

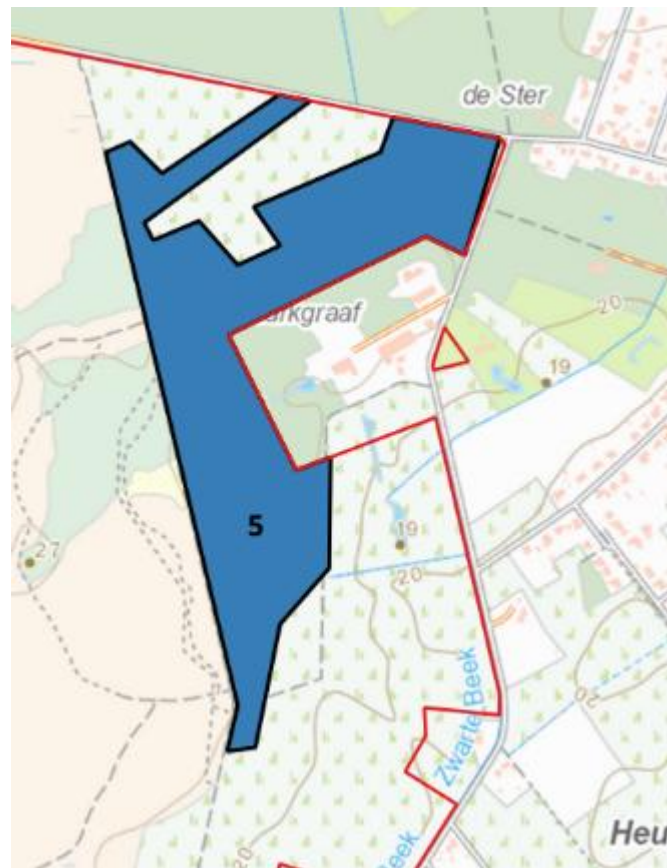
► Tijdens winterperiode

- Uittrekken door maatwerkbedrijf
- Grotere door minigraver

Hoofdbehandeling

- ▶ Cluster 5
- ▶ Ca 20 ha
- ▶ Nog op te starten
- ▶ Als de rest van de clusters beheersbaar is
- ▶ Methode nog af te kloppen
- ▶ We willen wel voor 100% bestrijding gaan

Meppen

► Afkloppen van de schors aan de stamvoet

→ Robbie Goris (2023) Bomen ringen door schors af te slaan (méthode Goris). Bosrevue 107b.

Meppen

5 maart 2025

9 september 2025

Natuurmonumenten

Kuipen/emmers

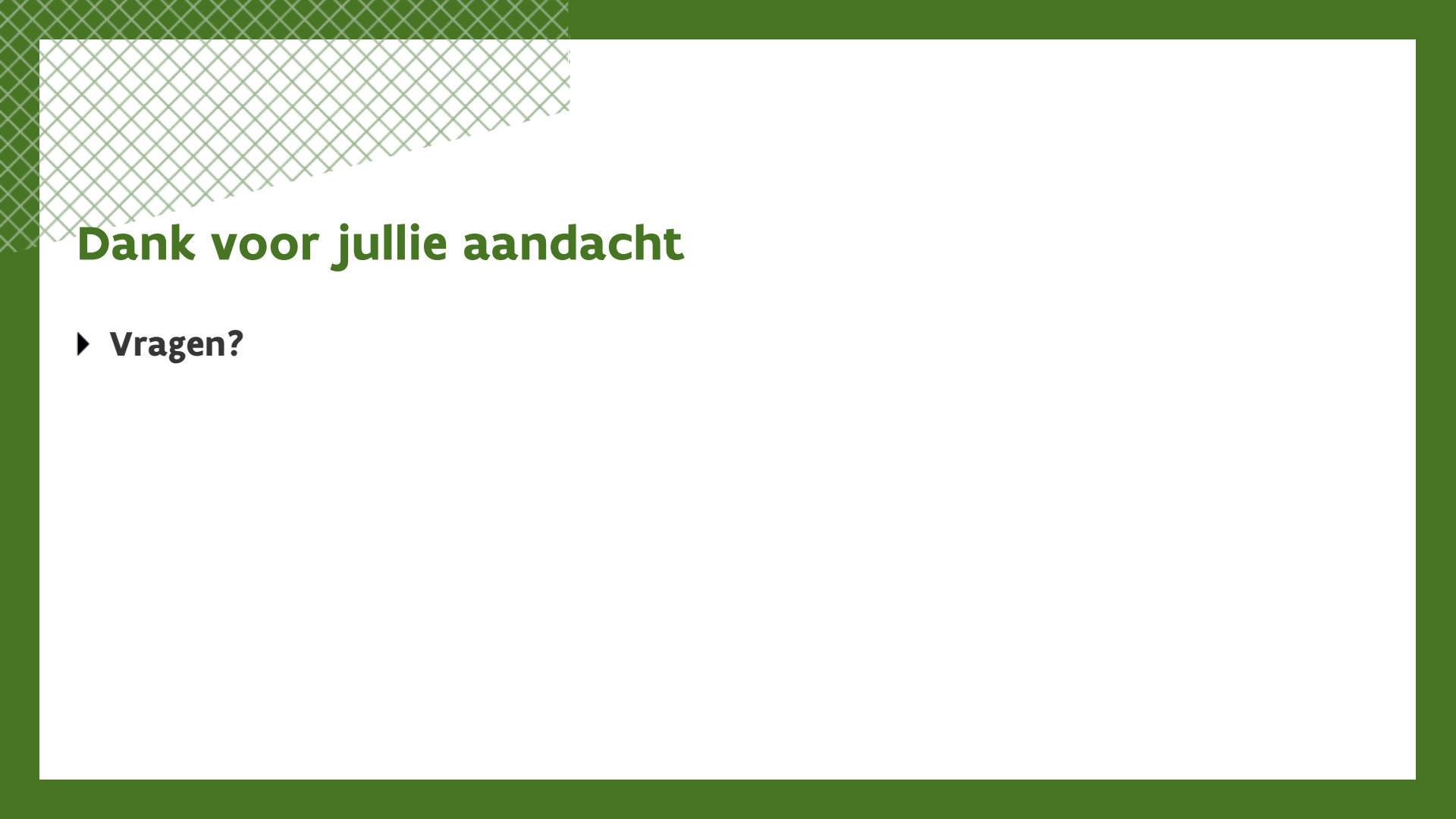

Speciekuip in het Lycklamabos

Wat wil ik nog meegeven

- ▶ Bepaal je einddoel
- ▶ Ken de ecologie van de plant
- ▶ Ga niet te snel/te grootschalig, denk aan de nabehandeling
- ▶ Vind het warm water niet uit
- ▶ Trial and error
- ▶ Volg op
- ▶ Hou vol

Dank voor jullie aandacht

► **Vragen?**